

[Poul Møller.]

væsentlig del af det centraleuropæiske marked er blevet bevaret 1 år længere frem i tiden end efter den oprindelige aftale fra i fjor. Det var, hvad jeg gerne ville sige om det, der var afgørende for flertallet, da det vedtog bemyndigelsen i sommer, nemlig at nå frem til en helhedsløsning og undgå en deling af handelen, et selvforsynende permanent frihandelsområde.

Der var et andet spørgsmål, der optog os dengang, og som også må optage os i dag. Det er spørgsmålet om Finlands stilling til de syv landes frihandelsområde. Så vidt jeg kan se, kan vi heller ikke her i dag sige noget eller se noget bestemt i denne sag. Jeg vil gerne spørge den høje regering, om den her eller i et udvalg kan give oplysninger om, hvorvidt der foreligger nye oplysninger vedrørende Finlands fremtidige stilling, og om man eventuelt fra det nordiske ministerorgan, som regeringen jo har været med til at nedsætte, har oplysninger, som kan give os begrundet håb om, at Finland kan associeres med de syv landes frihandelsområde, således at vi herigennem kan sige, at vi i hvert fald i denne henseende rækker Finland en hånd, en hjælp, som det danske folk kan være glad for.

Jeg skal derefter gå over til selve traktatens udformning, selve det traktatarbejde, der er udført. For alle herinde har det altid været meget afgørende, hvordan landbruget blev placeret. Jeg synes, at man, når man tænker på de rammer, der var afstukket i juli for traktaten, og hvor landbrugsvarerne jo ikke var reelt med i hele denne aftale, har lov til at sige, at der i traktaten er opnået forbedringer. Om det, der kan opnås gennem traktatord og traktatbeslutninger, så viser sig at være noget værd, vil kun fremtiden kunne vise, men jeg vil dog fremhæve, at i artikel 22 i traktaten har de syv lande bundet sig til at tage tilbørligt hensyn til andre medlemsstaters interesser — jeg forstår først og fremmest Danmarks — ved udformningen af de enkelte landes landbrugspolitik. Hvis dette skal være mere end en løfteparagraf, kan denne artikel 22 blive en realitet til gavn for det danske landbrug.

Ved artikel 24 i traktaten er der opnået enighed om, at man ikke må forøge eksportsubsidierne på landbrugsområdet. Også det

betragter jeg som et fremskridt i forhold til det, vi drøftede i sommer. Det er ligeledes fastslået, at der inden 1. januar 1962 skal gennemføres og iværksættes regler for en gradvis afskaffelse af eksportsubsidier i det hele taget, altså de bestående eksportsubsidier. Endelig har alle stater forpligtet sig til én gang årligt at drøfte udviklingen i samhandelen med hensyn til landbrugsvarer inden for de syv landes frihandelsområde. Jeg ved godt, at alt dette kan vise sig at være ord, som ikke får megen realitet. Men hvis man skal bedømme traktaten — idet man tænker på, at man, dengang man vedtog at gå ind under denne traktat, ikke kunne få landbrugsvarerne med på lige fod med industrivarerne — synes jeg i hvert fald, at man ved traktatens udformning her har fået noget frem, som måske kan vise sig senere at være af værdi for det danske landbrug.

Det var naturligvis også afgørende for os, for det danske landbrug og for vort erhvervsliv, hvorledes listen blev over de landbrugsvarer, som skulle holdes uden for toldafviklingen og restriktionsafviklingen. Jeg kan ikke tilbageholde min skuffelse over, at man ikke her har kunnet nå et videre resultat. Jeg tænker f. eks. på, at det havde været meget værdifuldt for os, om vi kunne have fået konserver med blandt industrivarerne, men det lykkedes ikke. Vi reddede nogle højt forædlede levned- eller nydelsesmidler som øl og tobak, chokolade og wienerbrød, men jeg tror nok, at vi trods alt vil få store vanskeligheder, fordi denne vareliste ikke har fået nogle mindre forædlede levnedsmidler med end dem, jeg har nævnt.

Ud over de landbrugsbestemmelser, der vedrører selve traktaten, skal vi ved denne lejlighed tage stilling til de tosidede aftaler, som er indgået om landbrugshandelen. Jeg ønsker ikke at overse disse tosidede aftalers værdi, men det er naturligvis klart, som jeg også sagde i sommer, at deres værdi er for intet at regne, hvis vi taber i det store spil, vi har indladt os på. Hvis delingen af Europa varer for længe, hvis de seks landes integration får lov til at fortsætte uhindret og vi derved ikke kan opretholde vor landbrugseksport til det centraleuropæiske marked, så er det klart, at her er den store risiko for det danske landbrugserhverv, og